

GÜZELDERE ♦ BALKAN
HUKUK BÜROSU

Telefon : (212) 244 84 94
Faks : (212) 244 85 95
Adres : İnönü Cad. Dilaram Apt.
No: 19/9-11 Taksim 34437 İstanbul
E-Posta : info@guzeldere-law.com
Web : www.guzeldere-law.com

24.07.2020

Sayın İlgili,

İşbu bilgi notu; 17.07.2020 tarihinde Kişisel Verileri Koruma Kurumu (“**Kurum**”) tarafından yayınlanan Kişisel Verileri Koruma Kurulu’nun (“**Kurul**”) 23.06.2020 tarihli ve 2020/481 numaralı kararı (“**Karar**”) hakkında sizleri bilgilendirmek amacıyla hazırlanmıştır.

Karar’da; Kurum’a yapılan birçok başvuruda ilgili kişilerin medya kuruluşlarına ait internet sitelerinde yer alan haberlerde geçen isim ve soy isimlerinin ya da haberlerin 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu (“**Kanun**”) hükümleri kapsamında silinmesinin talep edildiği, bunun yanı sıra bazı başvurularda ise söz konusu gazete arşivlerinin arama motorları tarafından indekslenmeyecek şekilde teknik düzenlemeye tabi tutulması hususunda gerekli kararların alınmasının istenildiği belirtilmiştir. Kurul, bu talepleri **unutulma hakkı** kapsamında bir bütün olarak değerlendirmiştir. Karar’da öncelikle unutulma hakkının tanımına yer verilmiştir. Buna göre; **unutulma hakkı, bireyin geçmişte hukuka uygun olarak yayılmış ve doğru nitelikteki bilgilerinin zamanın geçmesine bağlı olarak erişimden kaldırılmasını ya da gündeme getirilmemesini talep edebilmesidir.**

Kanun’un 4. maddesinde kişisel verilerin işlenmesinde uyulması zorunlu ilkeler arasında **doğru ve gerektiğinde güncel olma, belirli, açık ve meşru amaçlar için işlenme ve kişisel verilerin ilgili mevzuatta öngörülen veya işlendikleri amaç için gerekli olan süre kadar muhafaza edilmesi** sayılmış, 11. maddesinin 1. fıkrasının (e) bendinde **“ilgili kişiye kişisel verilerin silinmesini veya yok edilmesini isteme”** hakkı tanınmış ve 7. maddesinde ise Kanun ve ilgili diğer kanun hükümlerine uygun olarak işlenmiş olmasına rağmen işlenmesini gerektiren sebeplerin ortadan kalkması hâlinde **kişisel verilerin resen veya ilgili kişinin talebi üzerine veri sorumlusu tarafından silineceği** hükme bağlanmıştır.

Kişisel Verilerin Silinmesi, Yok Edilmesi veya Anonim Hale Getirilmesi Hakkında Yönetmelik’in (“**Yönetmelik**”) 8. maddesinde kişisel verilerin silinmesi **kişisel verilerin ilgili kullanıcılar için hiçbir şekilde erişilemez ve tekrar kullanılamaz hale getirilmesi işlemi** olarak tanımlanmakta ve **veri sorumlusunun bunu sağlamaya yönelik olarak gerekli her türlü teknik ve idari tedbirleri almakla yükümlü olduğu** hükme bağlanmaktadır.

Kurul, kararında Kanun yürürlüğe girmeden önce dahi unutulma hakkının yargı kararlarına konu olduğunu belirtmiş ve Anayasa Mahkemesi ile Yargıtay kararlarına yer vermiştir.

Anayasa Mahkemesi'nin internet haber arşivinde bulunan bir haberin içeriğinin yayından kaldırılması talebine ilişkin vermiş olduğu 03.03.2016 tarihli ve 2013/5653 başvuru numaralı kararında internet haber arşivlerindeki kişisel verilere erişimin engellenerek kişilerin yaptıklarının unutulmasının sağlanması yönündeki talep "unutulma hakkı" olarak nitelendirilmiş ve kararda; *"Başvuru tarihi itibarıyla söz konusu haberin yaklaşık on dört yıl önceki bir olaya ilişkin olduğu ve böylelikle güncelliğini yitirdiği açıktır. İstatistiki ve bilimsel amaçlar yönünden de yukarıda ifade edilen gerekçelerle bu bilgilere internet ortamında kolaylıkla ulaşılmayı gerekli kılan bir neden bulunmamaktadır. Bu bağlamda kamu yararı bakımından siyasi veya medyatik bir kişiliğe sahip olmayan başvurucu hakkında internet ortamında yayınlanan haberlerin kolaylıkla ulaşılabilirliğinin başvurucunun itibarını zedelediği açıktır."* denilerek unutulma hakkının nasıl ele alınması gerektiğine ilişkin kriterler belirlenmiştir. Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun 17.06.2015 tarihli, 2014/4-56 Esas ve 2015/1679 sayılı kararında, *"bireyin geçmişinde yaşadığı olumsuz etkilerden kurtularak geleceğini şekillendirebilmesinin bireyin yararına olduğu gibi toplumun kalitesinin gelişmişlik seviyesinin yükselmesine de etkisinin tartışılmaz olduğu"* ifade edilerek unutulma hakkının gereği gibi sağlanmasının bireye faydası olduğu kadar topluma da faydası olduğunun vurgulandığı, bunun da ötesinde kararda unutulma hakkı tanımlarına bakıldığında her ne kadar dijital veriler için düzenlenmiş ise de, bu hakkın özellikleri ve bu hakkın insan haklarıyla arasındaki ilişkisi dikkate alındığında; yalnızca dijital ortamdaki kişisel veriler için değil, kamunun kolayca ulaşabileceği yerde tutulan kişisel verilere yönelik olarak da kabul edilmesi gerektiği ifade edilmiştir.

Kanun'un yürürlüğe girmesinin ardından unutulma hakkına ilişkin olarak verilen Yargıtay 19. Ceza Dairesi'nin 05.06.2017 tarihli 2016/15510 Esas ve 2017/5325 sayılı kararında; *"bir internet sitesinde yer alan haberin güncellik değerini yitirdiği, dolayısıyla haberin o tarihte "gerçeklik ve doğruluk" kriterlerini karşılamaının artık bir önemi kalmadığı, adı geçen habere istenildiği zaman ulaşılmasının, toplum açısından yanlış algılamaya yol açabileceği, haberin yayında kalmasının toplumun ilerlemesi, gelişmesi için bir katkı sağlamayacağı, kamu yararına toplum hafızasında yer etmesi gibi bir etkisi olmadığı, haberin içeriğini oluşturan kişilerin toplumu temsil ve topluma hizmet etme gayesiyle seçilmiş veya atanmış siyasilerden olmadığı gibi, topluma kendini anlatma ve toplumu aydınlatma gayesiyle eser veren sanatçılardan veya aydınlardan da olmaması nedeniyle suç geçmişlerine dair bilgilerin kamuyu ilgilendirmedeği"* belirtilerek

unutulma hakkının ifade ve basın özgürlüğüne üstün tutulduğunun anlaşıldığı ifade edilmiştir.

Uluslararası hukukta ise Avrupa Birliği Adalet Divanı'nın 2014 yılında verdiği Google İspanya kararında özetle; arama motorunda yapılan aramada çıkan sonuçların “geçersiz, eksik, tamamen ilgisiz veya sonradan ilgisiz hale gelmiş” ise arama motorları tarafından internet ortamına yüklenen amacını aşan söz konusu kişisel verilerin ve buna ilişkin sonuç listesinde yer alan bilgilerin silinmesi gerektiğinin belirtildiği, kararda ayrıca ilke olarak kişinin özel hayatının gizliliği hakkının, arama motorunun ekonomik çıkarı ile söz konusu kişi adına yapılan arama üzerine kamunun bilgiye erişim hakkının diğer bir ifadeyle bilgi alma hakkının üzerinde olduğu, bu kuralın yalnızca kamunun bilgiyi öğrenmede üstün bir yararı bulunmakta ise uygulanmayacağı ifade edilmiştir. Karar'da ayrıca unutulma hakkına Avrupa Genel Veri Koruma Tüzüğü'nde dahi yer verildiği belirtilmiştir.

Kurum belirtilen değerlendirmeler sonucunda;

- Kurum'a intikal eden başvurulara konu unutulma hakkının bir üst kavram olarak ele alınmak suretiyle Anayasa'nın 20. maddesinin 3. fıkrası hükmü ile Kanun'un 4., 7. ve 11. maddeleri ile Yönetmelik'in 8. maddesinde yer verilen düzenlemeler çerçevesinde değerlendirildiği,
- Yine Kurum'a yapılan başvurularda yer verilen arama motorlarından ad ve soyadı ile yapılan aramalarda kişinin kendisiyle bağlantılı sonuçlara ulaşılmamasını isteme hakkının **indeksten çıkarılma talebi** olarak nitelendirildiği,
- Bu kapsamda, **arama motorlarının**, üçüncü taraflara ait internette topladıkları verilerin işlenmesinin amaç ve vasıtalarını belirledikleri göz önünde bulundurularak Kanun'un 3. maddesinde yer verilen tanım çerçevesinde **veri sorumlusu olarak kabul edildiği**,
- Arama motorunun işletmecisinin otomatik, düzenli ve sistematik olarak internette yayınlanan bilgiyi bulduğu, daha sonra kendi indeksleme programları çerçevesinde alıp, kaydedip, organize ettiği kişisel verileri arama sonuçlarının listesi formunda düzenlediği, sunucuları üzerinde sakladığı, belirli durumlarda açıkladığı ve kullanıcılarına sunduğu dikkate alındığında **arama motorları tarafından gerçekleştirilen faaliyetlerin Kanun'un 3. maddesi kapsamında 'kişisel veri işleme' faaliyeti olarak değerlendirildiği**,
- Bu kapsamda, Kanun'un başvuru ve şikâyet hakkına ilişkin hükümlerinde belirtilen usul ve süreler esas alınarak ilgili kişilerin, **arama sonuçlarının indeksten çıkarılmasına yönelik talepleri ile ilgili olarak öncelikle arama motorlarına başvuruda bulunmaları, veri sorumlusu arama motorlarının söz konusu**

talepleri reddetmeleri veya başvuru sahibine cevap vermemeleri halinde ilgili kişilerce Kurul'a şikâyette bulunabilecekleri,

- İlgili kişilerce yapılacak başvurunun şekli ve istenilecek bilgi ve belgelerin arama motorları tarafından belirleneceği,
- İlgili kişinin arama motorları üzerinden kendi adı ve soyadı ile yapacağı bir arama sonucunda gösterilen sonuçların indeksten çıkarılmasına yönelik taleplerin değerlendirilmesinde, **ilgili kişinin temel hak ve özgürlükleri ile kamunun söz konusu bilgiyi edinmesinden sağlayacağı menfaatler arasında bir denge testi yapılması**, yarışan menfaatlerden hangisinin ağır bastığının gözetilmesi ve bu değerlendirme yapılırken öncelikli olarak aşağıda belirtilen linkte yer verilen açıklamaların dikkate alınması ancak bu konudaki şikâyetlerin değerlendirme sürecinde dikkate alınacak kriterlerin bunlarla sınırlı olmayacağı, **her somut olay özelinde Kurul tarafından ilave ölçütlerin de gündeme gelebileceği**,
- İlgili kişilerin, arama motorları üzerinden kendi ad ve soyadları ile yapılacak aramalar neticesinde gösterilen sonuçların indeksten çıkarılmasına yönelik taleplerinin veri sorumlusu arama motorları tarafından reddedilmesi veya taleplerine cevap verilmemesi halinde **Kurul'a başvuruda bulunulurken aynı zamanda doğrudan yargı yoluna başvurmalarının da mümkün bulunduğu**

hususlarının kamuoyuna duyurulmasına ve bu kararda yer alan usul ve esasların arama motoru işleticisi şirketlere bildirilmesi ve ilgili kişilerce internet siteleri üzerinden unutulma hakkının uygulanabilmesini teminen iletişim kanallarının ülkemiz vatandaşları tarafından da kullanılabilmesine yönelik gerekli aksiyonların alınmasının sağlanmasına karar verilmiştir.

Saygılarımızla,

Güzeldere | Balkan Hukuk Bürosu

GÜZELDERE ♦ BALKAN
HUKUK BÜROSU

Telefon : (212) 244 84 94
Faks : (212) 244 85 95
Adres : İnönü Cad. Dilaram Apt.
No: 19/9-11 Taksim 34437 İstanbul
E-Posta : info@guzeldere-law.com
Web : www.guzeldere-law.com

24.07.2020

Sayın İlgili,

İşbu bilgi notu; 17.07.2020 tarihinde Kişisel Verileri Koruma Kurumu (“**Kurum**”) tarafından Kişisel Verileri Koruma Kurulu’nun (“**Kurul**”) 23.06.2020 tarihli ve 2020/481 numaralı kararı (“**Karar**”) ile birlikte yayınlanan Kişilerin Ad ve Soyadı ile Arama Motorları Üzerinden Yapılan Aramalarda Çıkan Sonuçların İndeksten Çıkarılmasına İlişkin Değerlendirmede Dikkate Alınacak Kriterler (“**Kriterler**”) hakkında sizleri bilgilendirmek amacıyla hazırlanmıştır.

Kurum tarafından belirlenen Kriterler, Kurul tarafından kişilerin ad ve soyadı ile arama motorları üzerinden yapılan aramalarda çıkan sonuçların indeksten çıkarılmasına ilişkin başvurularında öncelikli olarak dikkate alınacaktır. Kriterler’in ayrıca, Karar’da veri sorumlusu oldukları belirlenmiş olan arama motorlarına yapılacak başvurular değerlendirilirken dikkate alınmasında da yarar bulunmaktadır.

- **İlgili kişi kamusal yaşamda önemli bir rol oynuyor mu?**

Kamusal yaşamda rolü olan vatandaşların bilgilerine erişimde sıradan vatandaşlara göre daha fazla kamu yararı bulunmaktadır. Bu anlamda, ilgili kişiye ilişkin internette bulunan arşiv kayıtlarının arama motorlarından bağlantısının kaldırılmasına ilişkin bir değerlendirme yapılırken, kişinin kamusal yaşamda ayırt edilebilir bir rolünün olup olmadığının değerlendirilmesi önem arz etmektedir. Siyasetçilerin, üst düzey kamu yöneticilerinin, iş adamlarının, ünlü sanatçı ve sporcuların, dini liderlerin ve bazı meslekleri icra eden kişilerin kamusal hayatta rol oynadıkları kabul edilmektedir. Ayrıca, açıklamaları ya da eylemleri nedeniyle medyada sıklıkla yer alan kişiler de bu kapsamda değerlendirilebilmektedir.

- **Arama sonuçlarının öznesi bir çocuk mu?**

Bir kişi, kendisine ait bilginin yayımlanması sırasında yasal olarak reşit değilse, söz konusu bilgiye dayalı arama sonuçlarına ilişkin bağlantı kaldırılması talebinin kabul görme olasılığı yüksektir. Nitekim reşit olmayanlara diğer bir ifade ile çocuklara ilişkin bu yöndeki taleplerin değerlendirilmesinde “**çocuğun üstün yararı ilkesi**” göz önünde bulundurulmalıdır.

- **Bilginin içeriği doğru mu?**

Bilginin doğru olmaması ya da yanıltıcı olması bu konudaki başvuruların kabul edilme olasılığını yükseltirken, bilginin doğru ve gerçeklere dayanması da başvuruların kabul edilme olasılığını düşürmektedir. Yayımlanan bilgi gerçeği yansıtmıyorsa ve bu durum ilgili kişi hakkında doğru olmayan ve yanıltıcı bir izlenim edinilmesine neden oluyorsa, söz konusu bilgiye ilişkin bağlantı kaldırılması taleplerinin uygun görülmesi daha olasıdır. **Şikâyet sahibi ilgili kişi, kendisi hakkında yanlış bir bilgi olduğunu ileri sürüyorsa, bu iddiasını ispat etmesi beklenmektedir.**

- **Bilgiler kişinin çalışma hayatı ile mi ilgili?**

Bir kişi ile ilgili tüm veriler kişisel veri olmakla birlikte, o kişiyle ilgili tüm veriler özel değildir. Genel olarak, **bilginin ilgili kişinin iş yaşamı ile ilgili olması, bu bilginin arama motorlarından bağlantısının kaldırılması talebinin kabul edilmesini zorlaştırmakta** iken, özel yaşama dair olması bu yöndeki talebinin kabul edilmesinde önemli bir unsur olarak değerlendirilmektedir.

- **Arama sonuçlarında yer alan bilgi ilgili kişi hakkında hakaret, onur kırıcı, iftira niteliği taşıyor mu?**

Arama motorunda listelenen sonuçlarda suç niteliği taşıyan kişi hakkında hakaret, nefret söylemi içeren, onur kırıcı ya da aşağılayıcı ifadeler bulunan içeriklerin bağlantılarının kaldırılması hususunda veri sorumlusuna yapılacak başvuruların reddedilmesi halinde **Kurul'a şikâyet yoluna gidilmemesi, bu yöndeki başvuruların mahkemeler vasıtasıyla çözüme kavuşturulması** daha doğru bir yaklaşım olacaktır.

- **Arama sonuçlarında yer alan bilgi özel nitelikli kişisel veri niteliği taşıyor mu?**

Özel nitelikli kişisel veriler (hassas veri) öğrenildiği takdirde kişinin mağdur olabilmesine ya da ayrımcılığa maruz kalmasına neden olabilecek nitelikteki veriler olarak kabul edilmektedir. Bu kapsamda, kişilerin hassas (cinsel hayata, dini inancına, sağlığına ilişkin bilgiler vb.) bilgilerinin arama motorlarından bağlantılarının kaldırılmasına yönelik taleplerin kabul görme olasılığı özel nitelikli olmayan kişisel verilere göre daha yüksektir. Bununla birlikte, **kamuya mal olmuş kişilerin özel nitelikli verileri söz konusu olduğunda ise toplumun bu bilgilere erişmedeki menfaatinin ilgili kişinin haklarına üstün gelip gelmediğinin ayrıca değerlendirilmesi gerekebilir.**

- **Arama sonuçlarında ulaşılan bilgi güncel mi?**

Arşiv kayıtlarının arama motorlarından bağlantısının kaldırılmasına yönelik taleplerin değerlendirilmesinde dikkate alınacak kriterlerden bir diğeri de verinin yayımlanmasından sonra aradan geçen zamandır. Ancak, diğer kriterlerde de olduğu gibi aradan geçen zaman da **mutlak bir kural değildir**. Örneğin, politikacılara veya kamuoyunca tanınan kişilere ilişkin veriler ya da tarihsel ve bilimsel veriler üzerinde aradan geçen zamanın etkisi sınırlı olacaktır.

- **Arama sonucunda ulaşılan bilgi kişi bakımından önyargıya sebep olmakta veya risk doğurmakta mıdır?**

İlgili kişinin arama sonucunda ulaşılan bilginin kendisi hakkında önyargıya sebep olduğunu iddia etmesi hali söz konusu bağlantının arama sonuçlarından kaldırılması yönünde bir talebin değerlendirilmesini gerektirir. Bir arama sonucu ulaşılan bilgiler kişiyi kimlik hırsızlığı veya takip edilme gibi risklere açık hale getiriyorsa, söz konusu bilgilerin arama motoru listelerinden kaldırılması olasıdır.

- **Bilgi kişinin kendisi tarafından mı yayımlandı?**

İlgili kişi tarafından ya da onun açık rızası ile yayımlanan bilgilerin buldukları yerden kendileri tarafından kaldırılması imkânı bulunduğundan, arama sonuçlarından kaldırılmasına yönelik taleplerin kabul görme olasılığı azalmaktadır. Eğer ilgili kişi bir verinin yayımlanmasına açık rıza vermiş ancak daha sonra kendisine açık rızasını geri alma imkânı tanınmamışsa veya verisinin işlenmemesine ilişkin talebi reddedilmişse, kişiye ilişkin söz konusu bilginin arama sonuçlarından bağlantısının kaldırılmasına yönelik taleplerde bu hususun da değerlendirilmesi gerekmektedir.

- **Orijinal içerik gazetecilik faaliyeti kapsamında işlenen verileri mi kapsıyor?**

Bilginin kaynağı ve yayımlanma amacı da kişilerin kendilerine yönelik arama sonuçlarında bağlantılarının kaldırılmasına ilişkin taleplerin değerlendirilmesi sürecinde dikkate alınması gereken önemli bir etkidir. Bu kapsamda, kamunun arama sonuçlarına erişiminin sağlanması önemli olmakla birlikte, başkalarının özel ve aile hayatlarının korunması için konulan sınırların da aşılması gerekmektedir. Bu durumlarda, gazetecilik içeriğiyle ilgili olarak arama sonuçlarının kaldırılması da mümkün olabilecektir. Dolayısıyla, **her bir şikâyet özelinde yarışan menfaatler arasında bir değerlendirme yapılması gerekliliği gündeme gelecektir**.

- **İlgili kişiye ilişkin bilgilerin yayımlanmasında yasal bir zorunluluk var mı?**

Bir kamu kurumu ya da yasal bir zorunluluk nedeniyle kendisine yetki tanınan kuruluşlar tarafından belirli bir verinin yayımlanması zorunluluğu varsa ve bu zorunluluk geçerliliğini sürdürüyorsa, bu durum ilgili kişinin kendisi ile ilgili arama sonuçlarının kaldırılması yönündeki talebinin değerlendirilmesinde olumsuz bir etken olarak görülecektir. Bununla birlikte, her olayda konunun ayrıca değerlendirilmesi gerekliliği unutulmamalıdır.

- **İlgili kişiye ilişkin bilgi ceza gerektiren bir suçla mı ilgili?**

Çok zaman önce meydana gelen göreceli olarak hafif suçlarla ilgili arama sonuçlarının listelerden bağlantılarının kaldırılmasına yönelik taleplerin, daha yakın zamanlarda meydana gelen ve daha ciddi olan suçlarla ilgili sonuçların listelerden bağlantılarının kaldırılmasına yönelik taleplere göre kabul görme olasılığı daha yüksektir. Ancak, bu kriter kesin bir kural şeklinde algılanmamalı ve her somut olay özelinde dikkatle incelenerek ele alınmalıdır.

Yukarıda anılan konulara ilişkin herhangi bir soru veya yorumunuz bulunması halinde, lütfen bizimle irtibata geçmekte tereddüt etmeyiniz.

Saygılarımızla,

Güzeldere | Balkan Hukuk Bürosu